

Η τρομοκρατική βία δεν είναι μονόδρομος: για τη στάση της Αριστεράς μπροστά στην επιχείρηση Πλημμύρα Αλ-Άκσα (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της [ομάδας 1917](#) στις 14/10/23.

Περιεχόμενο

Την εβδομάδα που μας πέρασε, παρακολουθήσαμε τη μεγάλη πλειοψηφία της εγχώριας και διεθνούς Αριστεράς να δικαιολογεί την επίθεση της ακροδεξιάς Ισλαμικής οργάνωσης Χαμάς σε άμαχους Ισραηλινούς. Η Αριστερά στην πλειοψηφία της θεωρεί πως οι δολοφονίες, οι απαγωγές και οι βιασμοί εκατοντάδων αμάχων Ισραηλινών και άλλων από τη Χαμάς είναι δικαιολογημένες ως απελπισμένη αντίδραση στην απάνθρωπη καταπίεση που βιώνουν οι Παλαιστίνιοι στη Γάζα. Όπως πολύ χαρακτηριστικά μας είπε το παράρτημα της οργάνωσης Black Lives Matter του Σικάγο: «Όταν ένας λαός έχει υποστεί απαρτχάιντ και ασύλληπτη βία για δεκαετίες, η αντίστασή του δεν πρέπει να καταδικάζεται, αλλά να νοείται ως μια απελπισμένη πράξη αυτοάμυνας». [1] Επικρατεί η λογική του schadenfreude, δηλαδή, η λογική του «καλά να πάθει το Ισραήλ». Σε αυτό το κείμενο αναλύω και επικρίνω αυτή τη στάση ως έκφραση της πρωτοφανούς αδυναμίας της σύγχρονης αριστεράς. Το κεντρικό επιχείρημα του κειμένου είναι παρμένο από το οξυδερκές δοκίμιο «Ιστορία και Ανημπορία: Μαζική Κινητοποίηση και Σύγχρονες Μορφές Αντικαπιταλισμού» του μελετητή του Μαρξ Moïshe Postone[2].

Το πρόβλημα με το επιχείρημα των αριστερών ότι η ενέργεια της Χαμάς είναι δικαιολογημένη αντίδραση στην καθημερινή Ισραηλινή βία προς τη Γάζα έγκειται ακριβώς στην έννοια της αντίδρασης. Η βίαιη ενέργεια της Χαμάς δεν αντιμετωπίζεται ως τέτοια, δηλαδή ως ενέργεια υποκειμένων που είναι υπόλογοι των πράξεών τους, αλλά ως τυφλή και απελπισμένη αντίδραση των βασανισμένων, καταπιεσμένων Παλαιστινίων. Οι Παλαιστίνιοι δεν αντιμετωπίζονται ως υποκείμενα που έχουν ευθύνη των πράξεών τους, όπως όλος ο κόσμος, αλλά ως άτομα που δεν μπορούν παρά να αντιδράσουν τυφλά με βάση το συναίσθημα. Αυτή η αντίληψη είναι προβληματική, τόσο διότι είναι υποτιμητική προς τους Παλαιστινίους, όσο και επειδή αναγνωρίζει μόνο το κράτος του Ισραήλ και τους συμμάχους του ως υποκείμενα στην περιοχή, κάτι που δεν ισχύει.

Η αντίληψη αυτή συνεπάγεται επίσης ότι η μόνη δυνατή πολιτική δράση των Παλαιστινίων στο σήμερα είναι ξεσπάσματα τρομοκρατικής βίας. Η αριστερά δεν δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για κριτική ανάλυση Παλαιστινιακών παρατάξεων, καθεστώτων και κινημάτων όπως η Χαμάς, αντιμετωπίζοντας αντ'αυτού τους Παλαιστίνιους ως μια ενιαία μάζα, ένα καταπιεσμένο λαό που αντιστέκεται συλλογικά στην κατοχή. Ενδεικτική η συλλογική ανακοίνωση πολλών ομάδων της Ελληνικής αριστεράς που δεν έχει ουδεμία αναφορά στη Χαμάς, και που χαρακτηρίζει την επιχείρηση της δεύτερης ως αναπόφευκτη «αντίδραση της Παλαιστινιακής Αντίστασης απέναντι στην

εντατικοποίηση της επιθετικότητας και των εποίκισμών της ακροδεξιάς κυβέρνησης Νετανιάχου».[3] Τα βάσανα και η δυστυχία των Παλαιστινίων λαμβάνονται σοβαρά υπόψη, αλλά η πολιτική, οι ιδεολογίες και οι ταξικές τους διαφορές όχι. Για την Αριστερά, οι διάφορες παλαιστινιακές παρατάξεις δεν έχουν ούτε πολιτική στρατηγική ούτε πολιτική ιδεολογία με συγκεκριμένο ταξικό πρόσημο, πέρα από οργή για την τεράστια καταπίεσή που όντως δέχονται.

Στην πραγματικότητα όμως, παρά τη διαρκή καταπίεση που δέχονταν, οι διάφοροι Παλαιστίνιοι ηγέτες και παρατάξεις ακολούθησαν κατά καιρούς διαφορετικές μορφές δράσης και πολιτικής, με διαφορετικό ιδεολογικό και ταξικό πρόσημο. Η εκδικητική βία δεν ήταν πάντα η μόνη και κύρια επιλογή. Η σκόπιμη άσκηση βίας προς αμάχους που ακολουθεί η Χαμάς δεν είναι μονόδρομος, αλλά εκφράζει συγκεκριμένη κοσμοθεωρία και πολιτική. Μια κοσμοθεωρία και πολιτική που ουδεμία σχέση έχει με τα ιδεώδη και τους στόχους της Αριστεράς. Δυστυχώς, η γενική έννοια της αντίστασης κάτω από την οποία η Αριστερά κατατάσσει τον Παλαιστινιακό αγώνα δεν λέει τίποτα για τον πολιτικό χαρακτήρα αυτής της αντίστασης.

Το αποτέλεσμα αυτής της στάσης της Αριστεράς είναι η Αριστερά να σιγοντάρει οποιαδήποτε Παλαιστινιακή πολιτική και δράση σε σχέση με το Ισραήλ, αδιαφορώντας για τον πολιτικό και ιδεολογικό χαρακτήρα αυτής της δράσης. Ενώ αρχικά η Αριστερά υποστήριζε αντι-αποικιακούς και εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες στο βαθμό που αυτοί είχαν προοδευτικό πρόσημο, σήμερα υποστηρίζει οποιαδήποτε μορφή τέτοιων αγώνων, φτάνοντας μέχρι το σημείο να κλείνει τα μάτια στον αντιδραστικό χαρακτήρα της Χαμάς. Έτσι όμως, ελλείψει κριτικής ανάλυσης αντιδραστικών μορφών αντίστασης όπως της Χαμάς, δεν αναδεικνύονται και δεν προωθούνται πιο προοδευτικές μορφές αντίστασης και πολιτικής που μπορούν να βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης των Παλαιστίνιων και να τερματίσουν την καταπίεσή τους.

Η άκριτη υποστήριξη οποιασδήποτε μορφής δράσης από καταπιεσμένους είναι ενδεικτική της πολιτικής αδυναμίας και ανημποριάς της Αριστεράς στο σήμερα. Η Αριστερά δεν μπαίνει στον κόπο να αναλύσει και να προσπαθήσει να επηρεάσει σύγχρονα κινήματα αντίστασης επειδή έχει πάψει να πιστεύει στη δυνατότητα αριστερής, επαναστατικής δράσης και ηγεσίας στον σύγχρονο κόσμο. Έχοντας φυσικοποιήσει την αδυναμία της να επηρεάσει καταστάσεις στο σήμερα, πιάνεται από και γίνεται ουρά οποιασδήποτε δύναμης εναντιώνεται στην και διαταράσσει την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων, χωρίς να αναζητά υποκείμενα και μορφές αγώνα που να φέρνουν πιο κοντά τη σοσιαλιστική υπέρβαση του καπιταλισμού. Η υπόθεση του ριζικού μετασχηματισμού της κοινωνίας αντικαταστάθηκε έτσι από την αόριστη έννοια της αντίστασης. Βρισκόμενη σε μια ιστορική κατάσταση πρωτοφανούς αδυναμίας, η Αριστερά έλκεται στη βία επειδή η βία και εκφράζει την οργή που γεννάει η ανημποριά της και κρύβει αυτή την ανημποριά πίσω από μια έκρηξη δράσης. Εξ'ού και η αποδοχή της βίας των καταπιεσμένων ως μιας καθαρτικής δύναμης που έρχεται να σπάσει την καταπιεστική και αποξενωτική αστική νομιμότητα από τα έξω, μιας και η Αριστερά δεν μπορεί να την υπερβεί από τα μέσα.

Επιβάλλεται η επαναθεμελίωση μιας αντικαπιταλιστικής αριστεράς και ενός αντικαπιταλιστικού εργατικού κινήματος που θα φιλοδοξεί να ενώσει όλους τους επιμέρους αγώνες των καταπιεσμένων σε ένα κοινό αγώνα για την υπέρβαση του καπιταλισμού, του αστικού κράτους και όλων των μορφών ανελευθερίας και καταπίεσης που αυτά συνεπάγονται. Μιας αριστεράς που θα εναντιώνεται τόσο στο κράτος του Ισραήλ και των δολοφονικών πολιτικών του, όσο και σε αντιδραστικές μορφές δράσης εναντίον του. Η πραγματική ειρήνη μπορεί μόνο να επιτευχθεί μέσα από ταξικό πόλεμο των εργαζομένων όλων των λαών, συμπεριλαμβανομένων και των Παλαιστινίων και των Ισραηλινών.

Φειδίας Χριστοδουλίδης

[1] <https://www.newsweek.com/black-lives-matter-praises-hamas-sparks-backlash-1833630>

[2] https://platypus1917.org/wp-content/uploads/readings/postonemoishe_historyhelplessness.pdf

[3] https://xekinima.org/koini-dilosi-organoseon-den-yparchei-eirini-choris-dikaosyni-allileggyi-stin-palaistini/?fbclid=IwAR1V6693Kabp1kNCggLbKkhTT9V3Ow2mjnwpzlhpl_N7jaOaoF0_lsyQaO0

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Ηλεκτρονικά Άρθρα, Παλαιστίνη, Δεκαετία 2020-2029, 2023, 1917 (Ομάδα), Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:1917:gaza1&rev=1732876462>

Last update: **2025/04/20 19:41**

